

POWIATOWY URZĄD PRACY
ul. 3 Maja 55, 07-300 Ostrów Mazowiecka
tel. (0-29) 745-33-93, 745-21-51 fax. 745-21-52
e-mail: pupom@post.pl

***MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH
I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE OSTROWSKIM
ZA I PÓŁROCZE 2014 ROK***

Ostrów Mazowiecka, październik 2014 r.

Monitoring składa się z następujących części:

I.	Wstęp	3
II.	Analiza bezrobocia w powiecie ostrowskim według zawodów i grup zawodów	4
III.	Analiza ofert pracy w powiecie według zawodów i grup zawodów	8
IV.	Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych	10
V.	Uwagi.....	15
VI.	Aneks statystyczny	15

I. WSTĘP

Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U z 2013r. Nr 69 poz. 674 ze zm.) do zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy należy opracowywanie analiz i sprawozdań, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Tego typu analizy są niezbędne do prowadzenia skutecznej polityki rynku pracy poprzez stosowanie różnorodnych instrumentów, adekwatnych do zakładanych celów. Szczegółnej uwagi wymaga dostosowanie systemu kształcenia, a także projektowania kierunków szkoleń zawodowych (np. realizowanych przez różne instytucje w ramach EFS) do zmieniających się wymogów rynku pracy. Realizowanie tego zamierzenia wymaga weryfikacji i analizy bieżących danych dotyczących poziomu oraz struktury bezrobocia i ofert pracy.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych to proces systematycznego analizowania zjawisk zachodzących na rynku pracy, które dotyczą kształtowania popytu na pracę oraz podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych i poszukujących pracy oraz kształcenia zawodowego. Jest on sporządzany w oparciu o zalecenia metodyczne opracowane przez Departament Rynku Pracy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Niniejsze sprawozdanie pn. „*Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrowskim za I półrocze 2014 roku*” ma także na celu wyposażyć doradców zawodowych i pośredników pracy w niezbędną wiedzę oraz ułatwić projektowanie i realizację programów rynku pracy.

II. ANALIZA BEZROBOCIA W POWIECIE OSTROWSKIM WEDŁUG ZAWODÓW I GRUP ZAWODÓW

BEZROBOCIE WEDŁUG ZAWODÓW

Z analizy struktury bezrobotnych według zawodów w powiecie ostrowskim według stanu na koniec I półrocza 2014 roku, wykazanej w badaniu T-I/P-1 z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych wynika, że najliczniejszą grupą bezrobotnych są osoby bez zawodu - jest to **1699 osób** (tj. blisko **37%** ogółu osób bezrobotnych), w tym **903 kobiet**.

Bezrobotni wg zawodów w powiecie ostrowskim

Tabela 1

Lp.	Nazwa zawodu	Kod zawodu	Bezrobotnych w zawodzie	Kobiety
1.	Sprzedawca	522301	219	205
2.	Asystent ekonomiczny – [zawód szkolny: Technik ekonomista]	331403	149	140
3.	Ślusarz	722204	123	5
4.	Technik mechanik	311504	118	10
5.	Krawiec	753105	91	89
6.	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	322002	89	77
7.	Tokarz w metalu	722314	71	20
8.	Kucharz małej gastronomii	512002	66	49
9.	Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej [zawód szkolny: Rolnik]	613003	60	34
10.	Kucharz	512001	54	50
11.	Stolarz meblowy	752208	53	17
12.	Ekonomista	241102	52	40
13.	Robotnik budowlany	931301	51	0

Źródło: SI PULS „Syriusz” Tablica T-I/P-1 z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrowskim stan w końcu I połowy 2014 roku.

Porównując powyższe zestawienie, które nieznacznie różni się od analogicznej tabeli według stanu na koniec I półrocza 2013 roku, można zauważyć tylko niewielkie zmiany. Nadal najwięcej osób bezrobotnych (poza wspomnianą wyżej kategorią: bez zawodu) legitymuje się zawodami: sprzedawca, technik ekonomista, ślusarz i technik mechanik. Układ powyższej tabeli wynika z procesów zachodzących w I półroczu 2014 na lokalnym rynku pracy oraz struktury edukacji ponadpodstawowej w powiecie ostrowskim. W powyższej tabeli uwidocznił się efekt istotnego obniżenia poziomu bezrobocia w powiecie ostrowskim, co wynika z ogólnego wzrostu gospodarczego (szczególnie właśnie w I połowie 2014 roku). Symptodem wspomnianego wyżej ożywienia gospodarczego jest znaczący spadek liczby bezrobotnych praktycznie w każdym z zawodów wyszczególnionych w powyższej tabeli w stosunku do końca I półrocza 2013.

Można zauważyć, że w zawodach: technik ekonomista, technik mechanik oraz technik żywienia i gospodarstwa domowego czy kucharz małej gastronomii, znaczna liczba osób bezrobotnych spowodowana jest napływem osób młodych (absolwentów) kończących corocznie szkoły ponadgimnazjalne, właśnie o takich kierunkach kształcenia.

Ciągle istotnym problemem jest znaczna liczba bezrobotnych ekonomistów. Ten kierunek studiów czy szkół policealnych jest stale bardzo popularny, mimo, że nie gwarantuje zatrudnienia. Te same stwierdzenia można odnieść do kierunku: pedagog i administracja publiczna mimo, że nie są one wykazywane w powyższej tabeli. Osoby kończące w/w kierunki studiów stosunkowo rzadko mogą liczyć na zatrudnienie w zawodzie wyuczonym.

Na uwagę zasługuje zawód sprzedawcy, bo jak wynika z danych, corocznie osiąga on wysoką pozycję w zestawieniach obrazujących liczbę bezrobotnych w poszczególnych zawodach. Związane jest to z dużą rotacją pracowników w handlu, która wynika z podatności tej branży na zjawiska makroekonomiczne (wzrost gospodarczy w I półroczu 2014 r.). Rotacja ta wynika również ze stosunkowo niewielkiego prestiżu tego zawodu, który często traktowany jest przez osoby pracujące w charakterze sprzedawców jako przejściowe zajęcie. Zawód ten nie wymaga określonego poziomu i rodzaju wykształcenia oraz wysokich kwalifikacji zawodowych, a można go uzyskać poprzez ukończenie szkoleń (trwających krócej niż nauka w szkole) lub nawet krótkotrwałe wykonywanie pracy na tym stanowisku.

Nadal są wykazywane w półrocznych zestawieniach na wysokich pozycjach zawody takie jak: ślusarz czy tokarz, mimo braku napływu absolwentów

kształconych w tych kierunkach. Wynika to z faktu pozostawiania w ewidencji osób długotrwale bezrobotnych, które kształciły się w młodości w dostępnych im kierunkach zawodowych. Rejestrując się w PUP, osoby te podały powyższe zawody jako zawód do statystyk i od tego czasu ich sytuacja zawodowa nie uległa zmianie (np. nie wykonywały innego zawodu, który można przyjąć jako zawód do statystyk lub wykonywały prace proste, typu: robotnik gospodarczy). Tu również nie nastąpiła istotna zmiana w porównaniu do zestawienia z końca I półrocza 2013 roku, choć odnotować należy spadek liczby bezrobotnych tokarzy.

Na uwagę zasługują osoby w kategorii: bez zawodu. Ich udział procentowy w ogólnej liczbie bezrobotnych nieznacznie zwiększył się w porównaniu do stanu z końca I półrocza 2013 roku. Niemniej jednak jest to najliczniejsza kategoria w powyższej tabeli. Osoby zarejestrowane jako bezrobotne z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym bądź średnim ogólnokształcącym/profilowanym, którzy nie posiadają jakiegokolwiek doświadczenia zawodowego, są rejestrowani w ewidencji osób bezrobotnych jako grupa osób bez kwalifikacji. Jest to coraz liczniejsza grupa (jest to obserwowany od kilku lat trend) i stanowi coraz większy odsetek ogółu bezrobotnych, ponieważ co roku następuje napływ bezrobotnych absolwentów gimnazjów oraz liceów, a także absolwentów zasadniczych i średnich szkół zawodowych, którzy nie zdali egzaminu zawodowego. Jednocześnie z obserwacji wynika, iż ta grupa jest elastyczną grupą i najczęściej po ukończonym szkoleniu/kursie, gdy osoba przekwalifikuje się, jest gotowa do wykonywania powierzonej pracy na kilku różnych stanowiskach pracy. Osoby z tej kategorii bezrobotnych najczęściej kontynuują naukę na różnych poziomach w trybie zaocznym. Niestety bardzo często jest to nauka na nie trafionych kierunkach, na które nie ma zapotrzebowania na lokalnym rynku pracy.

Reasumując: struktura zawodowa osób bezrobotnych podlega zmianom zależnym od procesów makroekonomicznych zachodzących na rynku pracy (ożywienie gospodarcze) i tendencji w kształceniu (podejmowanie decyzji przez liczne grupy młodzieży o kształceniu w liceach ogólnokształcących i profilowanych).

BEZROBOCIE WEDŁUG GRUP ZAWODÓW

Dane przedstawiające strukturę zawodową osób bezrobotnych według grup zawodowych wskazanych w zestawieniu T-I/P-1a tj. struktura bezrobotnych wg grup zawodowych w powiecie ostrowskim w końcu I półrocza 2014 roku, wskazują, że najwięcej bezrobotnych występuje w grupach zawodowych, które

obrazuje poniższa tabela (uszeregowano od wskaźnika najwyższego do najniższego):

Bezrobotni według grup zawodów

Tabela 2

Lp.	Kod zawodu (dwucyfrowy)	Nazwa grupy zawodów
1.	31	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych
2.	72	Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń
3.	75	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni
4.	52	Sprzedawcy i pokrewni
5.	51	Pracownicy usług osobistych
6.	33	Średni personel do spraw biznesu i administracji
7.	71	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)
8.	74	Elektrycy i elektronicy
9.	61	Rolnicy produkcji towarowej
10.	93	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie

Źródło: SI PULS „Syriusz” Tablica T-II/P-1a z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrowskim stan w końcu I półrocza 2014 roku.

Powyższa tabela przedstawia grupy zawodowe, zawierające zawody, którymi legitymuje się największa liczba osób bezrobotnych spośród zarejestrowanych. Powyższe zestawienie niewiele różni się od tego z końca I półrocza 2013 roku. Z tabeli wypadła grupa zawodów: „Kierowcy i operatorzy pojazdów”, a na jej miejscu znalazła się grupa zawodów: „Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle budownictwie i transporcie.”

Oznacza to, że zmiany zachodzące na lokalnym rynku pracy, uwidocznione w Tabeli nr 1, zachodziły właśnie w obrębie wyszczególnionych w Tabeli nr 2 grup zawodowych. Świadczy to także o stosunkowo powolnych zmianach w strukturze gospodarczej powiatu i kierunkach kształcenia ponadgimnazjalnego.

III. ANALIZA OFERT PRACY W POWIECIE OSTROWSKIM WEDŁUG ZAWODÓW I GRUP ZAWODÓW

OFERTY PRACY WEDŁUG ZAWODÓW

Istotnym elementem monitoringu rynku pracy jest analiza wpływających do Powiatowego Urzędu Pracy ofert pracy, która pozwala określić skalę nadwyżki i deficytu zasobów pracy, w układzie zawodów i specjalności oraz grup zawodów.

Według sprawozdania T-I/P-3 tj. oferty pracy wg zawodów w powiecie ostrowskim w I półroczu 2014 roku, w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ostrowi Maz. odnotowano **920** ofert pracy (subsydiowanych i niesubsydiowanych – w tym **302** ofert stażu). Jest to znaczący wzrost liczby ofert pracy w porównaniu do stanu z końca I półrocza 2013 roku (o blisko **46%**). Istotną różnicą poniższego zestawienia w stosunku do danych za I półrocze ubiegłego roku jest brak ofert pracy dla szwaczek.

Poniżej przedstawiono zawody, na które pracodawcy zgłaszali największe zapotrzebowanie:

Oferty pracy według zawodów

Tabela 3

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w I półroczu 2014 roku
1.	515303	Robotnik gospodarczy	104
2.	411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	93
3.	522301	Sprzedawca	91
4.	818102	Operator maszyn do formowania szkła płaskiego	40
5.	432103	Przedstawiciel handlowy	35
6.	524902	Doradca klienta	34
7.	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	23
8.	931301	Robotnik budowlany	21
9.	818101	Operator automatów do formowania wyrobów szklanych	20
10.	512002	Kucharz małej gastronomii	20

Źródło: SI PULS „Syriusz” Tablica T-IIP-3 z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrowskim stan w końcu I półrocza 2014 roku.

W badanym okresie najwięcej ofert pracy zgłoszono w zawodach: robotnik gospodarczy i pozostali pracownicy obsługi biurowej. Należy jednak podkreślić, że był to efekt zatrudnienia w ramach subsydiowanych form zatrudnienia ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Pracy.

Z analizy powyższej tabeli wynika, że pracodawcy sektora usług zgłaszali zapotrzebowanie na pracowników głównie w zawodach: sprzedawca, doradca klienta, przedstawiciel handlowy, kierowca samochodu ciężarowego i kucharz małej gastronomii. Natomiast przemysł i budownictwo poszukiwały pracowników przede wszystkim do prac wymagających relatywnie niskich kwalifikacji (operatorzy maszyn i automatów do formowania wyrobów szklanych, robotnik budowlany).

Tendencje na rynku pracy w stosunku do stanu z końca I półrocza 2013 roku, wskazują na ożywienie gospodarcze (znaczący wzrost liczby ofert pracy w usługach, przemyśle oraz budownictwie) oraz istotny spadek poziomu bezrobocia. W tym kontekście należy podkreślić rolę wzrostu środków EFS i FP na dofinansowanie miejsc pracy, co pozwala dodatkowo wspierać pozytywne zmiany na lokalnym rynku pracy, które zachodziły w I półroczu 2014 roku.

OFERTY PRACY WEDŁUG GRUP ZAWODÓW

Poniżej przedstawione zestawienie powiązane jest z Tabelą nr 3, obrazującą oferty pracy w poszczególnych zawodach, z uwagi na przynależność poszczególnych zawodów do dużych grup zawodowych, gdzie w końcu I półrocza 2014 roku obserwowano w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ostrowi Mazowieckiej oferty pracy w zawodach szeregujących się w następujących grupach (uszeregowano od wskaźnika najwyższego do najniższego).

Oferty pracy według grup zawodów

Tabela 4

Lp.	Kod zawodu (2-cyfrowy)	Nazwa grupy zawodów
1.	52	Sprzedawcy i pokrewni
2.	51	Pracownicy usług osobistych
3.	41	Sekretarki, operatorzy urzędzeń biurowych i pokrewni
4.	33	Średni personel do spraw biznesu i administracji

5.	81	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych
6.	93	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie
7.	72	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni
8.	83	Kierowcy i operatorzy pojazdów
9.	71	Robotnicy budowlani i pokrewni
10.	74	Elektrycy i elektrycy

Źródło: SI PULS „Syriusz” Tablica T-1/P-3a z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrowskim stan w końcu I półrocza 2014 roku.

Powyższe zestawienie, w powiązaniu z Tabelą nr 3, obrazuje wspomniane wyżej trendy na lokalnym rynku pracy, które zarysowały się w I połowie 2014 roku. Subsydiowane formy zatrudnienia były kierowane głównie do drugiej, trzeciej i czwartej grupy zawodów. Wynika to z konieczności aktywizacji zawodowej osób bez zawodu wyuczonego bądź wykonywanego, których udział w ogólnej ilości bezrobotnych jest znaczący.

Natomiast oferty pracy w pozostałych grupach zawodów wynikają ze specyfiki struktury gospodarczej powiatu ostrowskiego oraz ożywienia gospodarczego, którego efekty można było zaobserwować także na terenie powiatu ostrowskiego. Z tego względu można było zaobserwować w I półroczu 2014 roku istotny wzrost ofert pracy w sektorze usług oraz przemyśle, co obrazuje Tabela nr 4.

IV. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrowskim przeprowadzono w oparciu o wskaźniki zawarte w zaleceniach metodycznych do prowadzenia monitoringu. Jednym z podstawowych mierników do prowadzenia monitoringu popytu i podaży na rynku pracy jest wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów wyrażony ilorazem średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie i średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych w danym zawodzie.

W zależności od wartości wskaźnika w przedziale od 0 do 0,9 mamy do czynienia z zawodami nadwyżkowymi, w przedziale od 0,9 do 1,1 określone

ZAWODY DEFICYTOWE – Tabela rankingowa

Tabela 5

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
1.	411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	46,5000
2.	515303	Robotnik gospodarczy	26,0000
3.	332203	Przedstawiciel handlowy	11,6667
4.	524902	Doradca klienta	11,3333
5.	411004	Technik prac biurowych	8,0000
6.	334306	Technik administracji	8,0000
7.	331203	Referent bankowości	7,0000
8.	711404	Zbrojarz	5,0000
9.	412001	Cieśla	5,0000
10.	962906	Woźny	4,5000
11.	711601	Brukarz	4,0000
12.	532902	Asystent ds. księgowości	4,0000
13.	541307	Pracownik ds. ochrony fizycznej bez licencji	3,3333
14.	711101	Konserwator budynków	3,0000
15.	741103	Elektryk	3,0000
16.	422603	Rejestratorka medyczna	3,0000
17.	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	2,8750
18.	721207	Spawacz ręczny gazowy	2,5000
19.	911207	Sprzątaczką biurową	2,1429
20.	921401	Pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zielonych	2,0000
21.	712303	Tynkarz	2,0000
22.	611306	Ogrodnik terenów zielonych	2,0000
23.	325905	Opiekunka dziecięca	2,0000
24.	228903	Kosmetolog	2,0000
25.	962902	Dozorca	1,3333
26.	832202	Kierowca samochodu dostawczego	1,2500
27.	412001	Sekretarka	1,2000

Źródło: SI PULS „Syriusz” Tablica T-II/P-4 zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie ostrowskim stan w końcu I półrocza 2014 roku.

Zawody deficytowe występują na rynku pracy znacznie rzadziej niż zawody nadwyżkowe. Jest to spowodowane tym, że istnieje większe zapotrzebowanie na pracowników o danych kwalifikacjach niż rzeczywista liczba osób posiadających te kwalifikacje. Rzeczywisty popyt na dane zawody warto zatem rozpatrywać z uwzględnieniem innych źródeł pozyskiwania pracowników, niż Powiatowy Urząd Pracy. Pracodawcy poszukują potrzebnych im pracowników także poprzez: ogłoszenia w mediach, sieć znajomych, agencje pracy itd.

Tabela nr 5 przedstawia 27 zawodów deficytowych. I tu należy wskazać na istotny problem interpretacyjny. Na przykład jako deficytowe są wymieniane zawody: pozostali pracownicy obsługi biurowej, technik prac biurowych, technik administracji, mimo że w tych zawodach, w ramach staży, jest aktywizowana najliczniejsza grupa bezrobotnych bez zawodu lub doświadczenia zawodowego z wykształceniem średnim lub wyższym (np. absolwenci LO, technicy ekonomiści, czy ekonomiści). W rzeczywistości więc są to raczej zawody nadwyżkowe, ze względu na dużą liczbę kandydatów bez wyuczonego zawodu bądź bez doświadczenia zawodowego. Te same problemy interpretacyjne dotyczą innych zawodów (np. robotnik gospodarczy, sprzątaczką biurową, dozorca czy woźny). W zawodach tych, w ramach subsydiowanych form, aktywizowane są osoby bez kwalifikacji lub ze zdezaktualizowanymi kwalifikacjami, bezrobotni z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym.

ZAWODY NADWYŻKOWE – Tabela rankingowa

Tabela 6

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
1.	613003	Rolnik	0,0500
2.	514101	Fryzjer	0,0556
3.	311303	Technik elektryk	0,0556
4.	751201	Cukiernik	0,0833
5.	711202	Mechanik samochodów osobowych	0,1111
7.	351203	Technik informatyk	0,1538
8.	723103	Mechanik pojazdów samochodowych	0,1563
9.	311408	Technik elektronik	0,1667
10.	523002	Kasjer handlowy	0,1667
11.	932101	Pakowacz	0,2000
12.	932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,2500
13.	832203	Kierowca samochodu osobowego	0,2500
14.	512001	Kucharz	0,2500
15.	243106	Specjalista ds. marketingu i handlu	0,2727
16.	751204	Piekarz	0,2857
17.	721207	Elektromonter zakładowy	0,3000
18.	721306	Blacharz samochodowy	0,3333
19.	711503	Stolarz budowlany	0,3333
21.	752205	Stolarz	0,3571
22.	711202	Murarz	0,4167
23.	513101	Kelner	0,4286
24.	723104	Mechanik samochodów ciężarowych	0,5000
25.	212004	Statystyk	0,5000

26.	234113	Nauczyciel nauczania początkowego	0,5000
27.	522305	Technik handlowiec	0,5000
28.	432103	Magazynier	0,6471
29.	228301	Fizjoterapeuta	0,6667
30.	241306	Specjalista do spraw finansów	0,6667

Źródło: SI PULS „Syriusz” Tablica T-II/P-4 zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie ostrowskim stan w końcu I półrocza 2014 roku.

W powyższej tabeli wyszczególniono zawody nadwyżkowe w powiecie ostrowskim, które wystąpiły w I półroczu 2014 roku. Należy przy tym zwrócić uwagę, że w/w tabela znacząco różni się od zestawienia z końca I półrocza 2013 roku. Zwraca uwagę występowanie w powyższej tabeli zawodów, w których nadal kształcą się młodzi ludzie (np. rolnik, technik elektryk, technik informatyk, mechanik pojazdów samochodowych). Część bezrobotnych rejestrując się w PUP jest klasyfikowana w zawodzie wyuczonym (często wyuczonym wiele lat temu), a część w zawodzie wykonywanym w zależności od tego jaki zawód zostanie przyjęty do statystyk. Jest to zgodne z konstrukcją systemu informatycznego SI SYRIUSZ służącego do obsługi osób bezrobotnych. Dodatkowo wielu bezrobotnych dysponuje umiejętnościami które nie ograniczają się tylko do jednego zawodu, a w chwili rejestracji są oni klasyfikowani w ewidencji pod jednym kodem zawodowym (ostatnio wykonywanym lub wyuczonym). Bezrobotni posiadający kilka zawodów mogą zatem, w zależności od potrzeb rynku pracy, podjąć zatrudnienie zarówno w zawodach nadwyżkowych jak i deficytowych. Należy też ponownie podkreślić problemy interpretacyjne, związane z wyliczonym wskaźnikiem nadwyżki (deficytu) danego zawodu. Do wykonywania wielu zawodów potrzebne są podobne kwalifikacje (np. mechanik pojazdów samochodowych i mechanik samochodów osobowych). Natomiast wykonywanie pewnych prac nie wymaga żadnych szczególnych kwalifikacji np. w takich zawodach jak: robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym. Do wykonywania innych zawodów (np. kasjer handlowy) niezbędne są odpowiednie predyspozycje, a mniejsze znaczenie mają odpowiednie wykształcenie czy umiejętności zawodowe. Z tego względu najtrafniej wyżej wymieniony wskaźnik obrazuje sytuację zawodów wymagających określonego wykształcenia i kwalifikacji (np. specjalista ds. finansów).

Zestawienie zawodów zrównoważonych.

Tabela 7

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik równowagi
1.	833101	Kierowca autobusu	1,0000
2.	332101	Agent ubezpieczeniowy	1,0000
3.	311890	Technik farmaceutyczny	1,0000
4.	333105	Spedytor	1,0000
5.	431102	Fakturzystka	1,0000
6.	753202	Krojczy	1,0000
7.	811105	Operator koparko-ładowarki	1,0000
8.	541906	Ratownik wodny zawodowy	1,0000
9.	721290	Pozostali spawacze i pokrewni	1,0000
10.	213201	Doradca rolniczy	1,0000
11.	931205	Robotnik drogowy	1,0000
12.	931301	Robotnik budowlany	1,0000
13.	214106	Logistyk	1,0000
14.	216602	Grafik komputerowy multimediiów	1,0000
15.	243107	Specjalista ds. reklamy	1,0000
16.	532202	Siostra PCK	1,0000

Źródło: SI PULS „Syriusz” Tablica T-I/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie ostrowskim stan w końcu I półrocza 2014 roku.

W omawianym okresie odnotowano 16 zawodów zrównoważonych (wskaźnik intensywności nadwyżki/ deficytu większy od 0,9 a mniejszy od 1,1), czyli takich, na które zapotrzebowanie na rynku pracy jest równe liczbie osób poszukujących pracy w tych zawodach. W porównaniu do końca pierwszego półrocza 2013 roku znacząco zmieniło się zestawienie zawodów zrównoważonych oraz zwiększyła się liczba zawodów zrównoważonych. Nie sposób określić trendów na rynku pracy odnośnie tych zawodów, ze względu na stosunkowo małą liczbę bezrobotnych, zarejestrowanych w tych zawodach i małą liczbę ofert pracy adresowanych do osób z określonymi kwalifikacjami. Dlatego tak zmienia się co półrocze zestawienie zawodów zrównoważonych.

V. UWAGI

Niniejszy monitoring nie w pełni odzwierciedla aktualną sytuację na lokalnym rynku pracy. Pewne zafałszowanie obrazu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest spowodowane np. zaliczeniem staży do ofert pracy, o czym już wspomniano wyżej. I tak, spośród **920 wolnych miejsc pracy**, którymi dysponował Powiatowy Urząd Pracy w Ostrowi Mazowieckiej w I półroczu 2014 roku, z tego **302 oferty** to miejsca zorganizowane w ramach staży. To o **18%** więcej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. Znacząco wpływa to na układ tabel zawodów zrównoważonych, nadwyżkowych i deficytowych. Wyniki raportu należy więc ostrożnie interpretować, m.in. z uwagi na fakt, że zastosowane podczas sporządzania monitoringu mierniki nie przedstawiają rzeczywistego stanu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy. Zwrócono także wyżej uwagę na problemy interpretacyjne, związane z zestawieniem zawodów zrównoważonych w Tabeli 7.

Powyższa analiza uprawnia do stwierdzenia, że stosowane wskaźniki nie pozwalają jednoznacznie określić, które z zawodów są jednoznacznie nadwyżkowe, a które deficytowe. Niniejszy monitoring nie oddaje zatem rzeczywistych relacji w zakresie popytu i podaży na lokalnym rynku pracy.

ANEKS STATYSTYCZNY

- 1) **Tablica T-I/P-1** Bezrobotni wg zawodów w powiecie ostrowskim stan w końcu I półrocza 2014;
- 2) **Tablica T-I/P-1a** Struktura bezrobotnych wg grup zawodowych w powiecie ostrowskim w końcu I półrocza 2014;
- 3) **Tablica T-I/P-3** Oferty pracy wg zawodów w powiecie ostrowskim w końcu I półrocza 2014;
- 4) **Tablica T-I/P-3a** Struktura ofert pracy wg grup zawodowych w powiecie ostrowskim w końcu I półrocza 2014;
- 5) **Tablica T-I/P-4** Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie ostrowskim w końcu I półrocza 2014.

Sporządził:
tel. (0-29) 745-33-93

Akceptuję:

DYREKTOR
Powiatowego Urzędu Pracy
w Ostrowi Mazowieckiej
mgr Barbara Grabowska